

Redescoperirea limbii japoneze pe meleaguri autohtone

Toșu Ioana Ruxandra

În urmă cu foarte puțin timp, m-am întors din orașul Kobe, Japonia, acolo unde am avut onorea și plăcerea de a studia timp de un an de zile, la **Universitatea Kobe (神戸大学)**, **între 1 aprilie 2015 și 30 martie 2016, în calitate de „exchange student”**. Pot spune cu sinceritate că acesta a fost cel mai frumos an din viața mea de student. Am luat decizia de a studia în Japonia pentru a-mi îmbunătăți nivelul limbii japoneze și pentru a putea trăi și cunoaște mai bine cultura acestei țări pe care începusem să o studiez în urmă cu 2 ani.

Aventura mea a început pe 1 aprilie, 2015, atunci când, după mai bine de 14 ore de călătorie, am aterizat pe aeroportul internațional Kansai, din Osaka. Deoarece zborul nostru întârziase cu aproximativ 2, 3 ore, bagajele mele au fost rătăcite, iar acum mă temeam că și rezervarea pentru taxiul ce urma să mă ducă la cămin a fost anulată. Am avut însă plăcuta surpriză de a întâlni un profesor de la Universitatea Kobe, trimis în întâmpinarea noastră, care ne-a condus, pe mine și pe alte studente venite din Austria, până la cămin.

Am locuit în căminul Kokui, care se afla la nici 30 de minute de mers pe jos de universitate. Prima impresie pe care am avut-o atunci când am pășit în camera de cămin a fost că sunt sortită să trăiesc într-o cutie de chibrituri. Mi-am dat seama rapid, că acea mică cămeruță îmi oferea tot confortul necesar, având baia și bucătăria incluse.

Primul drum spre facultate a fost presărat de florile de Sakura. Deoarece copacii de cireș începeau deja să se scuture, a urmat mult așteptata ieșire pentru a ne bucura de aceștia. Ieșirea la 花見- hanami va rămâne o experiență de neuitat. Citisem despre această tradiție a japonezilor și văzusem astfel de scene în filme sau *anime*-uri, însă a fost ceva deosebit să experimentez acest tip de „picnic”. Sub copacii de cireș înfloriți, ne-am cunoscut, ne-am împrietenit și am început împreună să descoperim și să trăim cultura japoneză.

Nu voi putea intra în prea multe detalii însă mi s-a oferit ocazia, în acest an care a trecut mult prea repede, să cunosc și să experimentez din plin cultura japoneză. M-am bucurat de festivalurile tradiționale numite お祭り – omatsuri, unele mai mici, care au avut loc la templele din împrejurimi, altele mai mari – 七夕 – Tanabata, 祇園祭 – Gion Matsuri, ひな祭り - Hina Matsuri, 節分 – Setsubun, și multe altele astfel de sărbători care dau culoare și fericire, bucurând atât inimile japonezilor, cât și a 外国人 – gaikokujin, a străinilor veniți din toate colțurile lumii special pentru astfel de ocazii.

Am avut oportunitatea să vizitez unele dintre cele mai frumoase și mai faimoase orașe din Japonia:

- Osaka

- Kyoto

- Nara

- Provincia Mie

- Orașul Himeji

Am gustat din bunătățile oferite de această țară:

După ce am ajuns în Japonia, am cunoscut și am discutat cu oameni care m-au învățat să înțeleg și să apreciez și mai mult această cultură. Am învățat despre frumusețea simplă și elegantă, am descoperit o arhitectură aparte, un mod de viață în armonie cu natura, o rețea de relații și forme de comunicare speciale, un cod etic solid, un respect deosebit pentru muncă și performanță, un fond sincretic de religii, mituri și superstiții. Cu toate că studiasem, dinainte de a pleca în Japonia, despre gândirea „内 uchi - 外 soto”, însemnând dualitatea interior-

exterior, nu m-am așteptat să simt pe propria piele greutatea acestui concept. Fără a avea intenția de a te răni în vreun fel, sau de a te insulta, japonezii te tratează diferit atunci când realizează că nu ești de-al locului. De cele mai multe ori, ți se acordă mai mult respect și atenție dacă ești 外人 - gaijin însă, câteodată, poate deranja. Până a ajunge în Japonia, nu am experimentat sentimentul de a fi diferită în ceea ce privește naționalitatea, culoarea pielii sau a ochilor. Atunci când călătorești în Europa sau America, este ușor „to blend in”, ceea ce în societatea japoneză e de neconceput. Nu aș îndrăzni să afirm că este un lucru rău, din contră, însă poate fi puțin surprinzător și uneori dureros.

Străinii spun adesea că japonezii sunt timizi sau că le este greu să înțeleagă ce gândesc. Așa și este. Însă am descoperit că în spatele acestei timidități se ascunde, de fapt, cultura japoneză: dorința de a nu deranja, credința că a spune puțin și bun este mai de folos decât a vorbi mult, preferința unei reacții mai rezervate și, astfel, mai politicoase, gândirea că obiectivele comunității sunt mai importante decât cele ale individului și că accentul cade pe relații.

Din punct de vedere strict academic, scopul meu a fost să învăț cât mai multe despre cultura și poporul japonez și, în principal, să îmi îmbunătățesc nivelul de limbă japoneză. Când am ajuns în Japonia, trebuie să recunosc, spre rușinea mea, că după aproape 3 ani de studiu, cunoștințele mele de japoneză nu erau la un nivel satisfăcător pentru planul meu profesional de viitor. Astfel că, mi-am propus să mă întorc în țară cu abilitatea de a purta o conversație decentă în limba japoneză și cu examenul de competență 日本語能力試験, N2, luat (trecusem deja N3). Și în mare parte am reușit.

În primul semestru petrecut la Universitatea Kobe, m-am înscris la cursul intensiv de limbă, nivel avansat, ceea ce însemna câte 2 cursuri de 2 ore de japoneză pe zi, luna, marțea, joia și vinerea. În timpul liber care îmi rămânea, am urmat cursuri de conversație, de ascultare, de scriere și de kanji. A fost un semestru de studiu intens, pe care am reușit să îl închei cu rezultate mulțumitoare (oricând e loc de mai bine). Le sunt recunoscătoare domnilor profesori care ne-au avut în grijă în acel semestru, domnul profesor Park J., domnul profesor Hanamura și doamna profesoară Miyamoto, care ne-au dedicat timpul, atenția și răbdarea domnelor pentru a ne ajuta să ne însușim cu drag toate noile noțiuni gramaticale și de vocabular. De asemenea, am avut norocul să îi am colegi pe cei care aveau să îmi devină cei mai buni prieteni.

După o muncă intensivă de studiu și acumulare, primul semestru s-a încheiat printr-o frumoasă ceremonie de absolvire, în cadrul căreia ne-am primit diplomele de încheiere a cursului intensiv și ni s-a dat ocazia să ținem un mic discurs în care am putut să ne exprimăm recunoștința față de cei care ne-au stat alături timp de 4 luni de zile.

Primul semestru se încheiase însă eu eram departe de a fi un vorbitor fluent al limbii japoneze. Un nou semestru a însemnat noi țeluri și priorități. Deoarece nu am mai fost acceptată la cursul intensiv, m-am înscris la cursurile normale, la nivelurile de intermediar și avansat. Am lucrat în mare parte pe cele două manuale *Minna no Nihongo II*. Pe lângă aceste cursuri, am mai urmat un curs de scriere academică, care m-a învățat cum se scrie un eseu în limba japoneză. Pentru a-mi atinge țelul, m-am înscris la examenul de 日本語能力試験, N2, din decembrie, 2015 și am început niște sesiune de conversație cu o bună prietenă japoneză, Maki. Ea tocmai se întorsese din România, după un an de studiu la Universitatea Babeș-Bolyai, unde studiasse limba română. De comun acord, am hotărât să ne întâlnim o dată pe săptămână și să ne ajutăm reciproc. Eu aveam să îi clarific problemele pe care le avea cu cea

ce ținea de limba română, ea urma să mă ajute cu limba japoneză. Ceea ce studiasem la cursurile de limbă pe care le urmam, împreună cu ajutorul ei, m-au ajutat să trec examenul de competențe în limba japoneză, N2. La finalul celui de-al doilea semestru pot spune că îmi îndeplinisem obiectivele propuse.

Visul meu este să ajung să predau limba japoneză în scolile românești. Pentru a putea face acest lucru, mă mai așteaptă câțiva ani buni de muncă. Îmi doresc să absolv un program de masterat în domeniu, și dacă voi fi capabilă, și un doctorat. Acest an în Japonia m-a ajutat să trec dincolo de stereotipuri, mi-a permis să am acces la o mică parte din ceea ce este cultura japoneză. Am avut ocazia să cunosc oameni minunați, să văd noi perspective, mi-a întărit dragostea și dorința de cunoaștere a limbii și culturii japoneze.